

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ГУМАНІТАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до практичних занять з дисципліни
«СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ»
для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр»
зі спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»
усіх форм навчання

Черкаси 2020

УДК 364 (07)
М 54

*Затверджено Вченою радою факультету
гуманітарних технологій,
протокол № 6 від 06.02.2020 р.,
згідно з рішенням кафедри соціального забезпечення,
протокол № 1 від 28.08.2019 р.*

Упорядник **Губар О. Є.**, к.е.н., доцент кафедри соціального забезпечення

Рецензент **Манн Р. В.**, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та підприємництва

М 54 Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Соціальне забезпечення населення» для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 232 Соціальне забезпечення усіх форм навчання [Електронний ресурс] / [упоряд. : Губар О.Є.]; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : ЧДТУ, 2020. – 29 с. – Назва з титульного екрана.

У виданні містяться рекомендації щодо виконання практичних робіт з дисципліни «Соціальне забезпечення населення». Наведено завдання до виконання практичних робіт та самостійного вивчення дисципліни, вимоги щодо їх виконання, тематику наукових рефератів, доповідей, питання до підсумкового контролю та список рекомендованої літератури та інформаційних джерел.

Для студентів спеціальності 232 Соціальне забезпечення усіх форм навчання.

УДК 364 (07)

Навчальне електронне видання
локального використання

Друкований примірник

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до практичних занять з дисципліни
«СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ»
для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр»
зі спеціальності 232 Соціальне забезпечення
усіх форм навчання

Упорядник
Губар Олександра Євгенівна

В авторській редакції

ЗМІСТ

Вступ.....	4.....
1. Рекомендації до проведення практичного заняття №1.....	5...
2. Рекомендації до проведення практичного заняття №2.....	6....
3. Рекомендації до проведення практичного заняття №3.....	8....
4. Рекомендації до проведення практичного заняття №4.....	9....
5. Рекомендації до проведення практичного заняття №5.....	10..
6. Рекомендації до проведення практичного заняття №6.....	12..
7. Рекомендації до проведення практичного заняття №7.....	13..
8. Рекомендації до проведення практичного заняття №8.....	14..
Теми доповідей/рефератів.....	16
Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи для студентів заочної форми навчання.....	17
Підготовка до виконання контрольної роботи.....	17.....
Оформлення контрольної роботи.....	18...
Порядок зарахування контрольної роботи.....	18
Варіанти контрольної роботи.....	18..
Питання до підсумкового контролю.....	22
Перелік рекомендованої літератури та інформаційних джерел.....	26.....
Додаток А.....	29.....

ВСТУП

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань основних положень права соціального забезпечення України, законодавства про соціальне забезпечення громадян в Україні, системи органів соціального забезпечення, принципів, форм та методів їх діяльності, видів соціального забезпечення та порядку їх надання різним категоріям населення.

Завданням дисципліни є:

- вивчення економічної сутності системи соціального забезпечення України та її ролі в соціально-економічному розвитку країни;
- отримання знань про предмет, законодавство, принципи та механізм системи соціального забезпечення України;
- знання видів та форм соціального забезпечення, їх характеристик, напрямки реформування;
- отримання знань про правовий статус, категорії осіб, що мають право на соціальне забезпечення, умови та порядок надання їх видів допомог;
- набуття вмінь застосовувати положення нормативних актів стосовно видів соціального забезпечення.

Результати навчання (відповідно до Освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» (бакалаврський рівень вищої освіти)).

Змістом компетенцій вивчення дисципліни є отримання студентами теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для розуміння сутності системи соціального захисту та соціального забезпечення. У результаті опанування програми дисципліни студент повинен:

- використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій (ПРН 5);
- застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту (ПРН 6);
- використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення (ПРН 7);
- застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення (ПРН 8);
- аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності (ПРН 12);
- вміти аналізувати, узагальнювати і правильно застосовувати норми права соціального забезпечення у практичній діяльності, роз'яснювати їх зміст;
- вміти здійснювати аналіз стану системи соціального забезпечення на розробляти власні рекомендації щодо покращення;
- вміти прогнозувати тенденції розвитку системи соціального забезпечення;
- вміти формувати власні погляди на події, процеси та явища в системі соціального забезпечення.

1. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ №1

Тема 1. СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ – ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Тема 2. ПРАВОВІДНОСИНИ ЩОДО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мета та завдання заняття: закріплення та поглиблення теоретичних знань з соціально-економічної важливості соціального забезпечення для розвитку країни, а також основ соціального права та законодавчого забезпечення соціальних прав людини за допомогою обговорення питань, проведення мозкового штурму, дискусій та виконання завдань аналітичного змісту.

План заняття

1. Обговорення питань.

1.1. Визначення основних понять: «соціальне забезпечення», «соціальний захист», «соціальна політика держави».

1.2. Основні напрями політики держави у сфері соціального забезпечення. Функції соціально-забезпечувальної політики держави.

1.3. Система державних органів та їх функції щодо соціального забезпечення.

1.4. Повноваження Міністерства праці і соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення.

1.5. Концепція реформи соціального забезпечення в Україні.

1.6. Право людини на соціальний захист і конституційні гарантії його здійснення в Україні.

1.7. Поняття, загальна характеристика та види правовідносин щодо соціального забезпечення.

1.8. Суб'єкти, об'єкт і зміст правовідносин з соціального забезпечення.

1.9. Підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин щодо соціального забезпечення.

2. Дискусія на тему: «Інтеграційні процеси у Європейське співтовариство та їх вплив на напрями соціальної політики України».

3. Завдання аналітичного змісту:

1.1. Наведіть 10 аргументів соціально-економічної важливості соціального забезпечення для України (з прикладами).

1.2. Наведіть основні положення чинного законодавства України, що містять положення щодо забезпечення соціальних прав людини, у тому числі права на соціальний захист та соціальне забезпечення. Дайте оцінку якості та повноти виконання цих положень. Зробіть висновки.

1.3. На підставі офіційних даних Міністерства праці та соціальної політики України проаналізуйте ефективність виконання перспективного напрямку соціального забезпечення в Україні (напрямок обирається студентом самостійно).

Питання для поточного контролю знань

1. Поняття соціального забезпечення, соціального захисту, соціальної політики держави.
2. Основні напрями політики держави у сфері соціального забезпечення.
3. Функції соціально-забезпечувальної політики держави.
4. Система державних органів та їх функції щодо соціального забезпечення.
5. Повноваження Міністерства праці і соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення.
6. Сучасна система соціального забезпечення в Україні – структура, стан та перспективи розвитку.
7. Право людини на соціальний захист і конституційні гарантії його здійснення в Україні.
8. Норми Конституції України, на яких базується право на соціальний захист на соціальне забезпечення.
9. Закони України, що забезпечують правове регулювання системи соціального захисту та соціального забезпечення.
10. Поняття, загальна характеристика та види правовідносин щодо соціального забезпечення.
11. Суб'єкти, об'єкт і зміст правовідносин з соціального забезпечення.
12. Підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин щодо соціального забезпечення.
13. Види правовідносин щодо соціального забезпечення та їх характеристики.
14. Громадяни як суб'єкти соціально-забезпечувальних правовідносин (загальні, спеціальні).
15. Об'єкти соціально-забезпечувальних правовідносин (пенсії, допомоги, соціальне обслуговування, соціальні пільги).

Рекомендовані джерела: основні: 1,24, 25, 26, 27, 28; допоміжна література, ресурси мережі інтернет.

2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ №2

Тема 3. ДЕРЖАВНІ СОЦІАЛЬНІ СТАНДАРТИ ТА СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. ТРУДОВИЙ (СТРАХОВИЙ) СТАЖ І ВИСЛУГА РОКІВ

Мета та завдання заняття: закріплення та поглиблення теоретичних знань з державних соціальних стандартів та соціальних гарантій в системі соціального забезпечення шляхом обговорення питань, проведення дискусій, мозкового штурму, виконання завдань аналітичного змісту.

План заняття

1. Обговорення питань.

1.1. Поняття, мета встановлення та принципи формування державних соціальних стандартів, державних соціальних гарантій, соціальних норм і нормативів.

1.2. Прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт: поняття, значення у сфері соціального забезпечення, розміри.

1.3. Система та класифікація соціальних нормативів.

1.4. Основні державні соціальні гарантії, порядок їх визначення і затвердження.

1.5. Поняття трудового стажу. Вислуга років як особливий вид спеціального трудового стажу. Докази трудового стажу.

2. Дискусія на теми:

2.1. «Проблеми фінансового забезпечення державних соціальних гарантій на рівні державних соціальних стандартів».

2.2. «Ефективність сучасних реформи системи державних соціальних стандартів та соціальних гарантій в системі соціального забезпечення».

3. Завдання аналітичного змісту:

3.1. Проаналізуйте динаміку зростання прожиткового мінімуму в Україні для всіх категорій населення за останні 3 роки. Оцініть достатність даного показника з врахуванням індексу інфляції, цінами на продукти, речі та послуги, що входять до складу споживчого кошика.

3.2. Порівняйте базові державні соціальні гарантії в Україні з розмірами відповідних гарантій в країнах Європейського союзу (одна країна – на вибір). Зробіть висновки.

4. Мозковий штурм на теми:

4.1. Наведіть аргументи, що розкривають соціальний зміст державних соціальних стандартів та соціальних гарантій.

4.2. Наведіть аргументи, що розкривають економічний зміст державних соціальних стандартів та соціальних гарантій.

4.3. Пропозиції щодо вдосконалення системи державних соціальних стандартів та соціальних гарантій та їх фінансового забезпечення.

Питання для поточного контролю знань

1. Поняття, мета встановлення та принципи формування державних соціальних стандартів, державних соціальних гарантій, соціальних норм і нормативів.

2. Прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт: поняття, значення у сфері соціального забезпечення.

3. Система та класифікація соціальних нормативів.

4. Основні державні соціальні гарантії, порядок їх визначення і затвердження.

5. Поняття трудового стажу. Вислуга років як особливий вид спеціального трудового стажу. Докази трудового стажу.

Рекомендовані джерела: основні: 1,2,3,25,26,27,28,28; допоміжна література, ресурси мережі інтернет.

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ №3

Тема 4: СОЦІАЛЬНІ РИЗИКИ ЯК ПІДСТАВА ВИНИКНЕННЯ В ОСОБИ ПРАВА НА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мета та завдання заняття: закріплення та поглиблення теоретичних знань про соціальні ризики, передумови їх виникнення, види та особливості соціального забезпечення в разі їх настання шляхом обговорення питань, виконання завдань аналітичного змісту, проведення мозкового штурму.

План заняття

1. Обговорення питань.

1.1. Поняття та ознаки соціальних ризиків. Соціально-економічна необхідність захисту від результатів настання соціальних ризиків.

1.2. Класифікація соціальних ризиків: основні та додаткові; страхові та нестрахові ризики; індивідуальні, професійні та публічні.

1.3. Малозабезпеченість: поняття, критерії, порядок підтвердження.

1.4. Бідність, межа бідності, глибина бідності.

1.5. Непрацевдатність: поняття, види, причини, порядок підтвердження.

1.6. Старість (пенсійний вік) як соціальний ризик.

1.7. Тимчасова втрата працевдатності: причини, порядок підтвердження.

1.8. Загальне захворювання та каліцтво, не пов'язане з виконанням трудових обов'язків.

1.9. Втрата працевдатності внаслідок професійного захворювання та нещасного випадку на виробництві. Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві. Інвалідність: поняття, причини, види. Групи інвалідності та порядок їх встановлення. Організація та проведення медико-соціальної експертизи.

1.10. Безробіття, часткове безробіття: поняття, порядок підтвердження.

1.11. Втрата годувальника: суб'єкти та умови правомірності визнання соціального ризику.

1.12. Наявність неповнолітніх дітей як підстава для соціального забезпечення.

1.13. Публічні соціальні ризики: втрата працевдатності внаслідок Чорнобильської та інших техногенних катастроф.

2. Завдання аналітичного змісту:

1. На підставі статистичних даних здійснить оцінку ефективності виконання державної Стратегії подолання бідності.

2. На підставі статистичних даних здійснить оцінку ефективності державної політики зайнятості та соціального забезпечення безробітних.

3. Мозковий штурм: «Сучасні проблеми (фінансові, нормативно-правові, структурні та ін.) захисту від наслідків настання соціальних ризиків».

Питання для поточного контролю знань

1. Поняття та ознаки соціального ризику.

2. Соціальні ризики та способи їх державного забезпечення.

3. Класифікація соціальних ризиків: за критерієм організаційно-правової форми соціального забезпечення та за змістом.

4. Малозабезпеченість: поняття, критерії, порядок підтвердження.
5. Бідність, межа бідності, глибина бідності.
6. Непрацездатність: поняття, види, причини, порядок підтвердження.
7. Старість (пенсійний вік) як соціальний ризик.
8. Тимчасова втрата працездатності: причини, порядок підтвердження.
9. Загальне захворювання та каліцтво, не пов'язане з виконанням трудових обов'язків.
10. Втрата працездатності внаслідок професійного захворювання та нещасного випадку на виробництві.
11. Безробіття, часткове безробіття: поняття, порядок підтвердження.
12. Втрата годувальника: суб'єкти та умови правомірності визнання соціального ризику.
13. Наявність неповнолітніх дітей як підстава для соціального забезпечення.
14. Публічні соціальні ризики: втрата працездатності внаслідок Чорнобильської та інших техногенних катастроф.

Рекомендовані джерела: основні: 1,4,5,6,8,9,14,20,21,25,26,27,28; допоміжна література, ресурси мережі інтернет.

4.РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ №4

Тема 5. СИСТЕМА СТРАХОВИХ ДОПОМОГ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Мета та завдання заняття: закріплення та поглиблення теоретичних знань з основ надання допомог за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням шляхом дискусій, мозкового штурму, виконання завдань аналітичного змісту.

План заняття

1. Обговорення питань.

- 1.1. Поняття та ознаки страхових допомог.
- 1.2. Нормативно-правове регулювання надання страхових допомог.
- 1.3. Допомога в разі тимчасової непрацездатності: поняття, умови призначення, суб'єкти, правові підстави та порядок призначення та виплати.
- 1.4. Допомога під час вагітності та пологів: поняття, умови призначення, суб'єкти, правові підстави та порядок призначення та виплати.
- 1.5. Допомога у зв'язку з доглядом за дитиною: поняття, умови призначення, суб'єкти, правові підстави та порядок призначення та виплати.
- 1.6. Допомога в разі безробіття; поняття, види, умови призначення, суб'єкти, правові підстави та порядок призначення та виплати.
- 1.7. Допомога у зв'язку з нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням: поняття, умови призначення, суб'єкти, правові підстави та порядок призначення та виплати.

2. Завдання аналітичного змісту: На підставі офіційних звітних даних здійсніть аналіз діяльності державного фонду соціального страхування за

останні три роки щодо забезпечення населення соціальними допомогами та послугами. Зробіть висновки щодо ефективності.

3. Дискусія на тему: «Загальнообов'язкове державне соціальне страхування як механізм захисту від соціальних ризиків».

4. Мозковий штурм на тему: «Напрями вдосконалення системи загальнообов'язкового державного соціального страхування».

Питання для поточного контролю знань

1. Поняття та ознаки страхових допомог.
2. Нормативно-правове регулювання надання страхових допомог.
3. Державні соціальні страхові фонди і їхня роль в системі соціального захисту.
4. Допомога в разі тимчасової непрацездатності: поняття, умови призначення, суб'єкти, правові підстави та порядок призначення та виплати.
5. Допомога під час вагітності та пологів: поняття, умови призначення, суб'єкти, правові підстави та порядок призначення та виплати.
6. Допомога у зв'язку з доглядом за дитиною: поняття, умови призначення, суб'єкти, правові підстави та порядок призначення та виплати.
7. Допомога в разі безробіття; поняття, види, умови призначення, суб'єкти, правові підстави та порядок призначення та виплати.
8. Допомога у зв'язку з нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням: поняття, умови призначення, суб'єкти, правові підстави та порядок призначення та виплати.
9. Сучасні проблеми (фінансові, нормативно-правові, структурні та ін.) системи загальнообов'язкового державного соціального страхування.
10. Напрями вдосконалення системи загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Рекомендовані джерела: основні 4,5,6,8,9,14,25,26,27,28; допоміжна література, ресурси мережі інтернет.

5. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ №5

Тема 6: ДЕРЖАВНІ СОЦІАЛЬНІ ДОПОМОГИ

Мета та завдання заняття: закріплення та поглиблення теоретичних знань з видів державних соціальних допомог та умов їх надання різним категоріям населення шляхом обговорення питань, проведення мозкового штурму, дискусії.

План заняття

1. Обговорення питань.

- 1.1. Поняття та ознаки державних соціальних допомог.
- 1.2. Система державних соціальних допомог. Правові підстави призначення.
- 1.3. Джерела фінансового забезпечення державних соціальних допомог.

- 1.4. Загальні державні допомоги.
 - 1.5. Державні допомоги сім'ям з дітьми: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
 - 1.6. Допомога в разі вагітності та пологів.
 - 1.7. Одноразова допомога при народженні дитини.
 - 1.8. Допомога у зв'язку з доглядом за дитиною.
 - 1.9. Допомога на дітей, які перебувають під опікою та піклуванням.
 - 1.10. Допомоги малозабезпеченим сім'ям.
 - 1.11. Державні допомоги дітям-інвалідам та інвалідам з дитинства.
 - 1.12. Поняття та особливості житлових субсидій. Правові засади призначення житлових субсидій.
 - 1.13. Поняття, особливості суб'єкти спеціальних державних допомог.
 - 1.14. Державні допомоги особам, які постраждали від Чорнобильської катастрофи та інших техногенних катастроф.
- 2. Мозковий штурм на тему: «Проблеми фінансового забезпечення державних соціальних допомог. Напрями вирішення».**
- 3. Дискусія на тему: «Сучасні реформи державних соціальних допомог в Україні – ефективність та проблеми».**

Питання для поточного контролю знань

1. Поняття та ознаки державних соціальних допомог.
2. Система державних соціальних допомог. Правові підстави призначення.
3. Джерела фінансового забезпечення державних соціальних допомог.
4. Загальні державні допомоги.
5. Державні допомоги сім'ям з дітьми: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
6. Допомога в разі вагітності та пологів.
7. Одноразова допомога при народженні дитини.
8. Допомога у зв'язку з доглядом за дитиною.
9. Допомога на дітей, які перебувають під опікою та піклуванням.
10. Допомоги малозабезпеченим сім'ям.
11. Державні допомоги дітям-інвалідам та інвалідам з дитинства.
12. Поняття та особливості житлових субсидій. Правові засади призначення житлових субсидій.
13. Поняття, особливості суб'єкти спеціальних державних допомог.
14. Державні допомоги особам, які постраждали від Чорнобильської катастрофи та інших техногенних катастроф.

Рекомендовані джерела: основні: 7,11,12,13,19,20,21,22,23,25,26,27,28,2; допоміжна література, ресурси мережі інтернет.

6. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ №6

Тема 7. СОЦІАЛЬНІ ПІЛЬГИ ЯК ВИД СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мета та завдання заняття: закріплення та поглиблення теоретичних знань про види та порядок надання соціальних пільг різним категоріям населення шляхом обговорення питань, проведення мозкового штурму, виконання завдання аналітичного змісту.

План заняття

1. Обговорення питань.

1.1. Поняття та ознаки соціальних пільг як виду соціального забезпечення.

1.2. Відмітність соціальних пільг від інших, які є близькими за змістом і способом надання.

1.3. Класифікація соціальних пільг за суб'єктами їх отримання.

1.4. Пільги, які надаються для підтримки життя, а також при настанні інших соціальних ризиків.

1.5. Види соціальних пільг за змістом. Медико-реабілітаційні; соціально-трудова; житлово-побутова; соціально-побутова; пільги на оплату житлово-комунальних послуг та ін.

1.6. Проблема впорядкування та фінансування пільг.

1.7. Порядок надання пільг за принципом адресності.

2. Мозковий штурм на теми:

2.1. Наведіть 10 аргументів, що доводять необхідність надання соціальних пільг особам, які їх потребують (підтвердити прикладами).

2.2. Наведіть аргументи, що демонструють проблеми чинного законодавства щодо впорядкування пільг та їх фінансове забезпечення.

3. Аналітичне завдання. На підставі статистичних даних здійсніть ефективність надання одного виду соціальних пільг, визначте основні проблеми та запропонуйте напрямки їх вирішення (вид соціальної пільги обирається студентом самостійно).

Питання для поточного контролю знань

1. Поняття та ознаки соціальних пільг як виду соціального забезпечення.

2. Відмітність соціальних пільг від інших, які є близькими за змістом і способом надання.

3. Класифікація соціальних пільг за суб'єктами їх отримання.

4. Пільги, які надаються для підтримки життя, а також при настанні інших соціальних ризиків.

5. Види соціальних пільг за змістом. Медико-реабілітаційні; соціально-трудова; житлово-побутова; соціально-побутова; пільги на оплату житлово-комунальних послуг та ін.

6. Порядок надання пільг за принципом адресності.

2. Проблеми сучасної системи надання соціальних пільг в Україні та напрями їх вирішення.

Рекомендовані джерела: основні 7, 11, 15, 16, 19, 20, 22, 23,25,26,27,28; допоміжна література, ресурси мережі інтернет.

7. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ №7

Тема 8. СОЦІАЛЬНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Тема 9. ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ – ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ

Мета та завдання заняття: закріплення та поглиблення теоретичних знань з видів соціального обслуговування та умов його забезпечення для різних категорій населення; визначення основних понять з пенсійного забезпечення в Україні. Методи навчання: обговорення теоретичних питань, проведення дискусій, мозкового штурму, виконання завдань аналітичного змісту.

План заняття

1. Обговорення питань:

- 1.1. Поняття, ознаки та принципи соціального обслуговування. Нормативно-правова основа здійснення в Україні.
- 1.2. Форми та види соціального обслуговування.
- 1.3. Органи, які здійснюють соціальне обслуговування.
- 1.4. Джерела фінансового забезпечення соціального обслуговування.
- 1.5. Соціальні послуги безробітним.
- 1.6. Соціальне обслуговування інвалідів.
- 1.7. Соціальні послуги територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян.
- 1.8. Соціальне обслуговування дітей-сиріт.
- 1.9. Соціальне обслуговування вдома.
- 1.10. Загальне поняття пенсій та їх види.
- 1.11. Поняття пенсій за віком. Особливості пільгового пенсійного забезпечення за віком.
- 1.12. Пенсії по інвалідності.
- 1.13. Поняття пенсії у зв'язку з втратою годувальника.
- 1.14. Соціальні пенсії.
- 1.15. Особливості пенсійного забезпечення осіб, які мають особливі заслуги перед Україною.

2. Аналітичне завдання: На підставі статистичних даних здійсніть аналіз ефективності надання виду державних соціальних послуг (соціального обслуговування) за останні три роки (вид соціальних послуг обирається студентом самостійно).

3. Мозковий штурм на тему: «Наведіть 10 аргументів щодо ролі соціального обслуговування (соціальних послуг) в системі соціального забезпечення населення».

Питання для поточного контролю знань

1. Поняття, ознаки та принципи соціального обслуговування. Нормативно-правова основа здійснення в Україні.
2. Форми та види соціального обслуговування.
3. Органи, які здійснюють соціальне обслуговування.
4. Джерела фінансового забезпечення соціального обслуговування.
5. Соціальні послуги безробітним.
6. Соціальне обслуговування інвалідів.
7. Соціальні послуги територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян.

8. Соціальне обслуговування дітей-сиріт.
9. Соціальне обслуговування вдома.
10. Загальне поняття пенсій та їх види.
11. Поняття пенсій за віком. Особливості пільгового пенсійного забезпечення за віком.
12. Пенсії по інвалідності.
13. Поняття пенсії у зв'язку з втратою годувальника.
14. Соціальні пенсії.
15. Особливості пенсійного забезпечення осіб, які мають особливі заслуги перед Україною.

Рекомендовані джерела: основні: 5, 9, 10, 15, 17, 25, 26, 27, 28; допоміжна література, ресурси мережі інтернет.

8. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ №8

Тема 10: ПЕНСІЇ ЗА ВИСЛУГУ РОКІВ

Тема 11: ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СИСТЕМІ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ

Мета та завдання заняття: закріплення та поглиблення теоретичних знань з основ пенсійного забезпечення в Україні, видів пенсій та порядку їх надання шляхом обговорення теоретичних питань, проведення дискусій, мозкового штурму, виконання завдань аналітичного змісту

План заняття

1.Обговорення питань:

- 1.1. Поняття та умови призначення пенсії за вислугу років.
- 1.2. Пенсійне забезпечення за вислугу років військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ.
- 1.3. Пенсійне забезпечення за вислугу років державних службовців, суддів, працівників прокуратури і митних органів.
- 1.4. Пенсійне забезпечення науковців і працівників засобів масової інформації.
- 1.5. Пенсійне забезпечення за вислугу років окремих категорій працівників цивільної авіації та льотно-випробного складу.
- 1.6. Поняття і принципи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
- 1.7. Основні функції Пенсійного фонду України та його регіональних органів.
- 1.8. Персоніфікований облік у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
- 1.9. Пенсії за віком у солідарній системі. Порядок обчислення пенсії.
- 1.10. Особливості призначення пенсії по інвалідності в солідарній системі.

1.11. Умови призначення та розміри пенсії у зв'язку з втратою годувальника у солідарній системі.

1.12. Запровадження Накопичувального фонду. Пенсійні виплати за рахунок коштів Накопичувального фонду.

2. Мозковий штурм на теми:

2.1. Економічна роль Пенсійного фонду України (як елемента фінансової системи держави).

2.2. Соціальна роль Пенсійного фонду України (як елемента системи соціального захисту населення).

2.3. Пенсійна реформа в Україні – аргументи «за» та «проти».

3. Дискусія на тему: «Перспективи фінансового забезпечення видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення в умовах сучасних соціальних реформ».

4. Аналітичні завдання.

4.1. На підставі статистичних даних здійсніть аналіз пенсійної реформи та розмірів пенсій за віком в солідарній системі пенсійного забезпечення, визначте основні проблеми та причини неефективності фінансування.

4.2. Зарубіжний досвід пенсійного забезпечення (країна дослідження обирається студентом самостійно).

Питання для поточного контролю знань

1. Система пенсійного забезпечення в Україні.
2. Поняття та умови призначення пенсії за вислугу років.
3. Пенсійне забезпечення за вислугу років військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ.
4. Пенсійне забезпечення за вислугу років державних службовців, суддів, працівників прокуратури і митних органів.
5. Пенсійне забезпечення науковців і працівників засобів масової інформації.
6. Пенсійне забезпечення за вислугу років окремих категорій працівників цивільної авіації та льотно-випробного складу.
7. Поняття і принципи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
8. Основні функції Пенсійного фонду України та його регіональних органів.
9. Персоніфікований облік у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
10. Пенсії за віком у солідарній системі. Порядок обчислення пенсії.
11. Особливості призначення пенсії по інвалідності в солідарній системі.
12. Умови призначення та розміри пенсії у зв'язку з втратою годувальника у солідарній системі.
13. Запровадження Накопичувального фонду. Пенсійні виплати за рахунок коштів Накопичувального фонду.

Рекомендовані джерела: основні: 5,9,25, 26, 27, 28; допоміжна література, ресурси мережі інтернет.

ТЕМИ ДОПОВІДЕЙ/РЕФЕРАТІВ

1. Інтеграційні процеси у Європейське співтовариство та їх вплив на систему соціального забезпечення.
2. Історія виникнення та розвитку соціального забезпечення.
3. Етапи формування та розвитку державної системи соціального забезпечення України.
4. Макроекономічна та мікроекономічна роль системи соціального забезпечення.
5. Система державних органів та їх функції щодо соціального забезпечення України. Напрями реформування та вдосконалення організаційного механізму соціального забезпечення.
6. Сучасні реформи системи соціального забезпечення України: напрями, стан та перспективи розвитку.
7. Зарубіжний досвід організації та функціонування системи соціального забезпечення (країна дослідження обирається студентом самостійно).
8. Право людини на соціальне забезпечення як одне найважливіших прав, гарантованих державою.
9. Соціальний та економічний зміст державних соціальних стандартів та соціальних гарантій. Порівняння вітчизняного та зарубіжного досвіду.
10. Проблеми фінансового забезпечення державних соціальних гарантій на рівні державних соціальних стандартів. Напрями вдосконалення.
11. Сучасні проблеми (фінансові, нормативно-правові, структурні та ін.) захисту від наслідків настання соціальних ризиків.
12. Зарубіжний досвід захисту від наслідків настання соціальних ризиків (країна дослідження обирається студентом самостійно).
13. Соціально-економічна роль загальнообов'язкового державного соціального страхування як інструменту захисту від соціальних ризиків.
14. Сучасні реформи системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні.
15. Роль та значення соціальних допомог як виду соціального забезпечення населення.
16. Сучасні реформи державних соціальних допомог в Україні – ефективність та проблеми.
17. Роль та значення соціальних пільг як виду соціального забезпечення населення.
18. Проблеми фінансового забезпечення та впорядкування соціальних пільг в чинному законодавстві України, напрями вирішення.
19. Зарубіжний досвід надання соціальних пільг (країна дослідження обирається студентом самостійно).
20. Роль соціальних послуг в системі соціального захисту населення.
21. Зарубіжний досвід надання соціальних послуг (країна дослідження обирається студентом самостійно).

22. Система соціального забезпечення соціально - вразливих верств населення: стан, основні проблеми, напрями реформування.
23. Пенсійне забезпечення в системі соціального захисту населення – роль, сучасні реформи, проблеми на напрями їх вирішення.
24. Зарубіжний досвід пенсійного забезпечення (країна дослідження обирається студентом самостійно).

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

1. Підготовка до виконання контрольної роботи.

Виконання контрольної роботи передбачає письмові відповіді на завдання за відповідним варіантом. Кожен варіант включає 6 завдань з тематики, визначеної навчальною програмою з дисципліни, за якою виконується контрольна робота.

Для студентів, які навчаються на заочному відділенні факультету гуманітарних технологій (спеціальність 232 «Соціальне забезпечення») номер варіанту контрольної роботи визначається за останньою цифрою залікової книжки.

Остання цифра залікової книжки	Номер варіанта
0	1
1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10

Контрольна робота складається з теоретичних питань та аналітичного завдання, що потребують поглибленої відповіді.

Відповіді мають бути повними та обґрунтованими на всі теоретичні завдання, що передбачені відповідним варіантом контрольної роботи.

Висновки необхідно робити з посиланням на конкретне літературне, інформаційне, наукове чи інше джерело.

Запис умов завдань, передбачених варіантом, є обов'язковим.

Контрольна робота повинна мати самостійний характер. Студент може спиратися у своїй роботі на відповідну навчальну і монографічну літературу із відповідної проблематики. При цьому, якщо він наводить цитату чи запозичує із літературного джерела певне теоретичне положення (наприклад, визначення, висновки дослідження, думку автора літературного джерела з того чи іншого питання тощо), то необхідно робити посилання на літературне джерело.

Недопустимо запозичення тексту, фактичних даних із літературних джерел без посилання на них. Контрольні роботи, написані без врахування цих вимог, викладачем зараховуватись не будуть.

2. Оформлення контрольної роботи.

Контрольна робота виконується державною (українською) мовою. Обсяг контрольної роботи **не повинен перевищувати 30 сторінок комп'ютерного тексту**. Контрольна робота має бути оформлена належним чином (див. Патица Н.І. Стандарти на оформлення магістерських, дипломних, бакалаврських, курсових, контрольних робіт та рефератів. – К.: ІПК ДСЗУ, 2014. – 26 с.).

Зразок оформлення титульного аркуша наведений у ДОДАТКУ А.

Контрольна робота має бути виконана і подана на перевірку протягом міжсесійного періоду (навчального року, протягом якого здійснюється робота студента над засвоєнням навчального матеріалу), але **не пізніше, як за 15 днів до початку сесії** для студентів заочної форми навчання, передбаченої навчальним планом.

3. Порядок зарахування контрольних робіт.

Контрольна робота оцінюється за чотирибальною національною шкалою та в балах за кредитно-трансфертною системою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

90-100 балів – **відмінно** (A);

82-89 балів – **добре** (B);

75-81 балів – **добре** (C);

68-74 балів – **задовільно** (D);

60-67 балів – **задовільно** (E);

35-59 балів – **незадовільно** з можливістю повторного складання (FX);

1-34 балів – **незадовільно** з обов'язковим повторним курсом (F).

Уразі отримання незадовільної оцінки, студент повинен усунути виявлені недоліки і повторно захистити її в установленій викладачем термін.

Студент, який не виконав контрольної роботи або якщо його робота не зарахована за результатами її виконання, не допускається до семестрового контролю з дисципліни.

4. Варіанти контрольної роботи.

Варіант № 1

1. Поняття соціального забезпечення, соціального захисту, соціальної політики держави. Основні напрями політики держави у сфері соціального забезпечення.
2. Поняття, ознаки та види страхових допомог. Правове регулювання надання страхових допомог.
3. Одноразова допомога при народженні дитини: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
4. Поняття та ознаки соціальних пільг як виду соціального забезпечення. Класифікація соціальних пільг за суб'єктом.
5. Страхове соціальне обслуговування: соціальні послуги безробітним.

Аналітичне завдання.

Дайте оцінку ефективності виконання основних функцій Пенсійного фонду України протягом останніх трьох років.

Варіант № 2

1. Функції соціально-забезпечувальної політики держави. Система державних органів та їх функції щодо соціального забезпечення.
2. Допомога в разі тимчасової непрацездатності: поняття, умови призначення, суб'єкти, правові підстави та порядок призначення та виплати.
3. Допомога у зв'язку з доглядом за дитиною: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
4. Пільги, які надаються для підтримки життя, а також при настанні інших соціальних ризиків.
5. Страхове соціальне обслуговування: соціальне обслуговування інвалідів.

Аналітичне завдання.

Розкрийте зміст функцій і завдань Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Оцініть ефективність його діяльності протягом останніх трьох років.

Варіант № 3

1. Сучасна система соціального забезпечення в Україні – структура, стан та перспективи розвитку.
2. Допомога під час вагітності та пологів: поняття, умови призначення, правові підстави та порядок призначення та виплати
3. Допомога малозабезпеченим сім'ям із дітьми: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
4. Медико-реабілітаційні пільги – види, порядок призначення.
5. Санаторно-курортне страхове обслуговування

Аналітичне завдання.

Розкрийте зміст функцій і завдань Фонду соціального страхування. Оцініть ефективність його діяльності протягом останніх трьох років.

Варіант № 4

1. Поняття, загальна характеристика та види правовідносин щодо соціального забезпечення. Суб'єкти, об'єкт і зміст правовідносин з соціального забезпечення. Підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин щодо соціального забезпечення
2. Допомога у зв'язку з доглядом за дитиною: поняття, умови призначення, правові підстави та порядок призначення та виплати.
3. Допомога на дітей, які перебувають під опікою та піклуванням: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
4. Соціально-трудові пільги – види, порядок призначення.

Аналітичне завдання.

Охарактеризуйте завдання Фонду соціального захисту інвалідів та оцініть ефективність його діяльності протягом останніх трьох років.

Варіант № 5

1. Види правовідносин щодо соціального забезпечення та їх характеристики. Коло суб'єктів правовідносин з соціального забезпечення.
2. Страхові допомоги в разі безробіття: поняття, види, умови призначення, правові підстави та порядок призначення та виплати.
3. Допомоги малозабезпеченим сім'ям: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
4. Житлово-побутові пільги – види, порядок призначення.
5. Система нестрахового соціального обслуговування.

Аналітичне завдання.

Охарактеризуйте повноваження Міністерства праці і соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення та оцініть ефективність його діяльності протягом останніх трьох років.

Варіант № 6

1. Поняття, мета встановлення та принципи формування державних соціальних стандартів, державних соціальних гарантій, соціальних норм і нормативів. Прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт: поняття, значення у сфері соціального забезпечення.
2. Страхові допомоги у зв'язку з нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням: поняття, умови призначення, правові підстави та порядок призначення та виплати.
3. Державні допомоги дітям-інвалідам та інвалідам з дитинства: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
4. Соціально-побутові пільги – види, порядок призначення.
5. Соціальні послуги територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян.

Аналітичне завдання.

Види соціального забезпечення інвалідів. Оцініть ефективність соціального забезпечення інвалідів в Україні за останні три роки.

Варіант № 7

1. Система та класифікація соціальних нормативів. Основні державні соціальні гарантії, порядок їх визначення і затвердження, інші державні соціальні гарантії.
2. Поняття та ознаки державних соціальних допомог. Система державних соціальних допомог. Правові підстави призначення.
3. Поняття та особливості житлових субсидій: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
4. Поняття, ознаки та принципи соціального обслуговування. Форми та види соціального обслуговування.
5. Соціальне обслуговування дітей-сиріт.

Аналітичне завдання.

Розкрийте особливості пенсійного забезпечення за вислугу років військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів

внутрішніх справ. Проаналізуйте зміни розмірів пенсій протягом останніх трьох років, зробіть висновки.

Варіант № 8

1. Поняття трудового стажу. Вислуга років як особливий вид спеціального трудового стажу. Докази трудового стажу.
2. Особливості фінансування державних соціальних допомог.
3. Поняття, особливості суб'єкти спеціальних державних допомог: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
4. Пільги на оплату житлово-комунальних послуг – види, порядок призначення.
5. Соціальне обслуговування вдома.

Аналітичне завдання.

Охарактеризуйте особливості пенсійного забезпечення за вислугу років державних службовців, суддів, працівників прокуратури і митних органів. Проаналізуйте зміни розмірів пенсій протягом останніх трьох років, зробіть висновки.

Варіант № 9

1. Поняття, ознаки, види соціальних ризиків. Малозабезпеченість як соціальний ризик: поняття, критерії, порядок підтвердження. Бідність, межа бідності, глибина бідності.
2. Державні допомоги сім'ям з дітьми: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
3. Державні допомоги особам, які постраждали від Чорнобильської катастрофи та інших техногенних катастроф: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
4. Соціально-побутова і соціально-трудова реабілітація, соціально-культурне та соціально-медичне обслуговування.
5. Поняття, ознаки, види соціальних ризиків. Інвалідність: поняття, причини, види. Групи інвалідності та порядок їх встановлення. Організація та проведення медико-соціальної експертизи.

Аналітичне завдання.

Висвітліть особливості пенсійного забезпечення наукових працівників. Проаналізуйте зміни розмірів пенсій протягом останніх трьох років, зробіть висновки.

Варіант № 10

1. Поняття, ознаки, види соціальних ризиків. Непрацездатність: поняття, види, причини, порядок підтвердження.
2. Допомога в разі вагітності та пологів: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
3. Державні допомоги ветеранам війни, ветеранам праці: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
4. Платне і безоплатне соціальне обслуговування. Джерела фінансування соціального обслуговування.

5. Поняття, ознаки, види соціальних ризиків. Публічні соціальні ризики: втрата працездатності внаслідок Чорнобильської та інших техногенних катастроф.

Аналітичне завдання.

Охарактеризуйте особливості пенсійного забезпечення за вислугу років окремих категорій працівників цивільної авіації та льотно-випробного складу. Проаналізуйте зміни розмірів пенсій протягом останніх трьох років, зробіть висновки.

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття соціального забезпечення, соціального захисту, соціальної політики держави.
2. Основні напрями політики держави у сфері соціального забезпечення.
3. Функції соціально-забезпечувальної політики держави.
4. Система державних органів та їх функції щодо соціального забезпечення.
5. Повноваження Міністерства праці і соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення.
6. Основні функції Пенсійного фонду України та його регіональних органів.
7. Фонд соціального страхування та його органи, функції.
8. Концепція реформи соціального забезпечення в Україні.
9. Сучасна система соціального забезпечення в Україні – структура, стан та перспективи розвитку.
10. Поняття, загальна характеристика та види правовідносин щодо соціального забезпечення.
11. Суб'єкти, об'єкт і зміст правовідносин з соціального забезпечення.
12. Підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин щодо соціального забезпечення.
13. Види правовідносин щодо соціального забезпечення та їх характеристики.
14. Коло суб'єктів правовідносин з соціального забезпечення.
15. Поняття, мета встановлення та принципи формування державних соціальних стандартів, державних соціальних гарантій, соціальних норм і нормативів.
16. Прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт: поняття, значення у сфері соціального забезпечення.
17. Система та класифікація соціальних нормативів. Основні державні соціальні гарантії, порядок їх визначення і затвердження, інші державні соціальні гарантії.
18. Поняття трудового стажу. Вислуга років як особливий вид спеціального трудового стажу. Докази трудового стажу.
19. Поняття, ознаки, види соціальних ризиків.

20. Малозабезпеченість як соціальний ризик: поняття, критерії, порядок підтвердження. Бідність, межа бідності, глибина бідності.
21. Непрацездатність: поняття, види, причини, порядок підтвердження.
22. Старість (пенсійний вік) як соціальний ризик.
23. Тимчасова втрата працездатності: причини, порядок підтвердження.
24. Загальне захворювання та каліцтво, не пов'язане з виконанням трудових обов'язків.
25. Втрата працездатності внаслідок професійного захворювання та нещасного випадку на виробництві.
26. Інвалідність: поняття, причини, види. Групи інвалідності та порядок їх встановлення. Організація та проведення медико-соціальної експертизи.
27. Безробіття, часткове безробіття: поняття, порядок підтвердження.
28. Втрата годувальника: суб'єкти та умови правомірності визнання соціального ризику.
29. Наявність неповнолітніх дітей як підстава для соціального забезпечення.
30. Публічні соціальні ризики: втрата працездатності внаслідок Чорнобильської та інших техногенних катастроф.
31. Поняття, ознаки та види страхових допомог.
32. Правове регулювання надання страхових допомог.
33. Допомога в разі тимчасової непрацездатності: поняття, умови призначення, суб'єкти, правові підстави та порядок призначення та виплати.
34. Допомога під час вагітності та пологів: поняття, умови призначення, правові підстави та порядок призначення та виплати.
35. Допомога у зв'язку з доглядом за дитиною: поняття, умови призначення, правові підстави та порядок призначення та виплати.
36. Страхові допомоги в разі безробіття: поняття, види, умови призначення, правові підстави та порядок призначення та виплати.
37. Страхові допомоги у зв'язку з нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням: поняття, умови призначення, правові підстави та порядок призначення та виплати.
38. Поняття та ознаки державних соціальних допомог.
39. Система державних соціальних допомог. Правові підстави призначення.
40. Особливості фінансування державних соціальних допомог.
41. Державні допомоги сім'ям з дітьми: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
42. Допомога в разі вагітності та пологів: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
43. Одноразова допомога при народженні дитини: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
44. Допомога у зв'язку з доглядом за дитиною: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.

45. Допомога малозабезпеченим сім'ям із дітьми: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
46. Допомога на дітей, які перебувають під опікою та піклуванням: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
47. Допомоги малозабезпеченим сім'ям: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
48. Державні допомоги дітям-інвалідам та інвалідам з дитинства: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
49. Поняття та особливості житлових субсидій: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
50. Поняття, особливості суб'єкти спеціальних державних допомог: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
51. Державні допомоги особам, які постраждали від Чорнобильської катастрофи та інших техногенних катастроф: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
52. Державні допомоги ветеранам війни, ветеранам праці: суб'єкти, види, правові умови призначення та виплати.
53. Поняття та ознаки соціальних пільг як виду соціального забезпечення. Класифікація соціальних пільг за суб'єктом.
54. Пільги, які надаються для підтримки життя, а також при настанні інших соціальних ризиків.
55. Медико-реабілітаційні пільги – види, порядок призначення.
56. Соціально-трудова пільги – види, порядок призначення.
57. Житлово-побутові пільги – види, порядок призначення.
58. Соціально-побутові пільги – види, порядок призначення.
59. Пільги на оплату житлово-комунальних послуг – види, порядок призначення.
60. Поняття, ознаки та принципи соціального обслуговування. Форми та види соціального обслуговування.
61. Соціально-побутова і соціально-трудова реабілітація, соціально-культурне та соціально-медичне обслуговування.
62. Органи, які здійснюють соціальне обслуговування.
63. Платне і безоплатне соціальне обслуговування. Джерела фінансування соціального обслуговування.
64. Страхове соціальне обслуговування: соціальні послуги безробітним.
65. Страхове соціальне обслуговування: соціальне обслуговування інвалідів.
66. Санаторно-курортне страхове обслуговування
67. Система нестрахового соціального обслуговування.
68. Соціальні послуги територіальних центрів соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян.
69. Соціальне обслуговування дітей-сиріт.
70. Соціальне обслуговування вдома.
71. Загальне поняття пенсій та їх види.

72. Поняття пенсій за віком. Особливості пільгового пенсійного забезпечення за віком.
73. Пенсії по інвалідності. Поняття пенсії у зв'язку з втратою годувальника.
74. Соціальні пенсії.
75. Особливості пенсійного забезпечення осіб, які мають особливі заслуги перед Україною.
76. Поняття та умови призначення пенсії за вислугу років.
77. Особливості пенсійного забезпечення за вислугу років військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ.
78. Особливості пенсійного забезпечення за вислугу років державних службовців, суддів, працівників прокуратури і митних органів.
79. Особливості пенсійного забезпечення науковців і працівників засобів масової інформації.
80. Особливості пенсійного забезпечення за вислугу років окремих категорій працівників цивільної авіації та льотно-випробного складу.
81. Пенсії за вислугу років окремим категоріям працівників інших галузей народного господарства.
82. Суб'єкти системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Пенсії за віком у солідарній системі. Порядок обчислення пенсії.
83. Особливості призначення пенсії по інвалідності в солідарній системі.
84. Умови призначення та розміри пенсії у зв'язку з втратою годувальника у солідарній системі.
85. Управління солідарною системою загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.
86. Запровадження Накопичувального фонду. Пенсійні виплати за рахунок коштів Накопичувального фонду.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова (основна література)

1. Конституція України №254к/96-ВР від 28.06.1996 р.
2. Закон України “Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії” №2017-III від 05.10.2000 р. (зі змінами та доповненнями).
3. Закон України “Про прожитковий мінімум” №966-XIV від 15.07.1999 р. (зі змінами та доповненнями).
4. Основи законодавства України про загальнообов’язкове державне соціальне страхування №16/98 – ВР від 14.01.1998 р. (зі змінами та доповненнями).
5. Закон України "Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” №1058-IV від 09.07.2003 р. (зі змінами та доповненнями).
6. Закон України "Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування» №1105-XIV від 23.09.1999 р. (зі змінами та доповненнями).
7. Закон України “Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам” №1727-IV від 18.05.2004 р. (зі змінами та доповненнями).
8. Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” № 1533-III від 02.03.2000 р. (зі змінами та доповненнями).
9. Закон України "Про пенсійне забезпечення" №1788-XII від 05.11.1991 р. (зі змінами та доповненнями).
10. Закон України "Про недержавне пенсійне забезпечення" №1067- IV від 09.07.2003 р. (зі змінами та доповненнями).
11. Закон України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" №2262-XII від 09.04.1992 р. (зі змінами та доповненнями).
12. Закон України "Про державну допомогу сім’ям з дітьми" №2811-XII від 21.11.1992 р. (зі змінами та доповненнями).
13. Закон України “Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім’ям” №1768-III від 01.06.2000 р. (зі змінами та доповненнями).
14. Закон України "Про зайнятість населення" №5067- VI від 05.07.2012 р. (зі змінами та доповненнями).
15. Закон України “Про соціальні послуги” №966-IV від 19.06.2003 р. (зі змінами та доповненнями).
16. Закон України "Про реабілітацію інвалідів в Україні” №2961-IV від 06.10.2005 р.
17. Закон України “Про соціальну роботу з сім’ями, дітьми та молоддю” №2558-III від 21.06.2001 р. (зі змінами та доповненнями).
18. Закон України “Про охорону дитинства” №2402-III від 26.04.2001 р. (зі змінами та доповненнями).
19. Закон України “Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам” №2109-III від 16.11.2000 р. (зі змінами та доповненнями).
20. Закон України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні" №875-XII від 21.03.1991 р. (зі змінами та доповненнями).
21. Закон України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" №796-XII від 28.02.1991 р. (зі змінами та доповненнями).
22. Закон України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" №3551-XII від 22.10.1993 р. (зі змінами та доповненнями).
23. Закон України "Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших

громадян похилого віку в Україні" №3721-ХІІ від 16.12.1993 р. (зі змінами та доповненнями).

24. Бойко М.Д. Соціальний захист : навч. посіб. / М.Д. Бойко – К.: Олан, 2004. – 312 с.
25. Болотіна Н.Б. Право соціального захисту України : навч. посіб / Н.Б. Болотіна. – К., 2005. – 615 с.
26. Синчук С.М. Соціальний захист: навч. посіб. / С.М. Синчук, В.Я. Бурак ; за ред. С.М. Синчук. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2006. – 318 с.
27. Сташків Б.І. Теорія права соціального забезпечення : навч. посіб. / Б.І. Сташків.– К.: Знання, 2005. – 405 с.
28. Ярошенко І.С. Право соціального забезпечення: навч. посіб. / І.С. Ярошенко. – К.: КНЕУ, 2005. – 232 с.

Допоміжна література

29. Закон України “Про соціальний захист дітей війни” №2195-IV від 18.11.2004р.
30. Закон України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" №2011-ХІІ від 20.12.1991 р.
31. Закон України "Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ і деяких інших осіб та їх соціальний захист" №203/98-ВР від 24.03.1998 р.
32. Закон України "Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ" №1972-ХІІ від 12.12.1991 р.
33. Закон України "Про поліпшення матеріального становища учасників бойових дій та інвалідів війни" №1603-IV від 16.03.2004 р.
34. Закон України “Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк” №3160-VI від 17.03.2011 р.
35. Закон України “Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей” №2623-IV від 02.06.2005 р.
36. Закон України "Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні" №2998-ХІІ від 05.02.1993 р.
37. Закон України "Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів" №540/97-ВР від 23.09.1997 р.
38. Положення Міністерства праці України, Міністерства соціального захисту населення України, Міністерства освіти України, Міністерства фінансів України "Про порядок призначення та виплати державної допомоги сім'ям з дітьми" № 10 від 19.03.1993 р.
39. Наказ Міністерства соціального захисту населення України, Міністерства фінансів України, Міністерства праці України, Держкомітету по житлово-комунальному господарству України, Фонду соціального страхування України, Пенсійного фонду України "Про порядок виплати допомоги на поховання" №272/482 від 14.11.1994 р.
40. Наказ Міністерства праці України № 14 від 1.03.94 р. "Про затвердження Інструкції про порядок реєстрації, перереєстрації та ведення обліку громадян, які шукають роботу, і безробітних державною службою зайнятості".
41. Постанова КМ України №238 від 22.02.1999 р. "Про запровадження адресної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям".
42. Положення про умови та порядок надання адресної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям / затв. Постановою КМ України №238 від 22.02.1999 р.

43. Наказ Міністерства соціального захисту населення України №43 від 01.04.1997 р. "Про затвердження типових положень про будинки-інтернати для громадян похилого віку, інвалідів та дітей".
44. Наказ Міністерства соціального захисту населення України №44 від 01.04.1997 р. "Про затвердження типових положень (взірцевих) про територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян і про відділення соціальної допомоги вдома".
45. Постанова КМ України №128-92-п від 14.03.92 р. "Про державну програму організації натуральної та грошової допомоги малозабезпеченим верствам населення".
46. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України № 155 від 17.09.98 р. "Про затвердження Інструкції із застосування Порядку забезпечення інвалідів автомобілями".

ПЕРЕЛІК ЗАСОБІВ ІНФОРМАЦІЙНОГО, ВІЗУАЛЬНОГО ТА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСИЦПЛІНИ

1. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. Сайт Президента України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// president.gov.ua](http://president.gov.ua).
3. Урядовий портал. Сайт Кабінету Міністрів України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// kmu.gov.ua](http://kmu.gov.ua).
4. Офіційний сайт Державного комітету статистики України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
5. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.msp.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua
7. Комітет з питань бюджету - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://budget.rada.gov.ua>
8. Пенсійний фонд України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.pfu.gov.ua
9. Пенсійна реформа в Україні - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.pension.kiev.ua
10. Державна служба зайнятості - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.dcz.gov.ua
11. Фонд соціального страхування України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.fse.gov.ua

ДОДАТОК А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ГУМАНІТАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з дисципліни:

«СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ»

Роботу виконав:

(прізвище, ім'я та ім'я по батькові)

№ залік. книжки _____

Варіант № _____

Робота подана на кафедру
соціального забезпечення _____

(дата)

Роботу перевірів: к.е.н., доцент Губар О.Є.

(прізвище, ім'я та ім'я по батькові)

Відмітка про перевірку _____

Черкаси - 20__ р.